

Sygn. akt VI Ga 265/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass – Kloc (spr.)

Sędziowie: SO Renata Bober

SO Anna Walus-Rzasa

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z o.o. w W.

przeciwko: H. G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 11 kwietnia 2014 r., sygn. akt V GC 450/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego H. G. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. w W. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych)
tytułem kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt. VI Ga 265/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 października 2014 r.

Pozwem wniesionym w sprawie, powód (...) Sp. z o.o. w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany H. G. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P., winien zapłacić powodowi kwotę 70.937,02 zł z weksla wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania nakazowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, iż jest w posiadaniu weksla, którego wystawcą jest pozwany. Powód nadmienił, iż pismem z dnia 7 marca 2011 r., wezwał pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności. Przedmiotowy weksel in blanco wystawiony został w dniu 8 kwietnia 2008 r., zaś w dniu 11 kwietnia 2012 r. wypełniony został przez powoda zgodnie z załączoną deklaracją wekslową, na kwotę 70.937,02 zł. Jednakże przedmiotowy weksel nie został wykupiony przez pozwanego w terminie zapłaty tj. w dniu 18 kwietnia 2012 r.

W dniu 16 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zgodnie z żądaniem pozwu, sygn. akt VIII GNC 3006/12.

Od przedmiotowego nakazu zapłaty pozwany wniósł zarzuty, zaskarżając przedmiotowy nakaz w całości wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powyższego pozwany zarzucił naruszenie art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe w związku z art. 65 k.c. poprzez uzupełnienie weksla niepełnego niezgodnie z zawartym porozumieniem, a w szczególności poprzez podanie sumy wekslowej niezgodnie z zawartym porozumieniem określającym wartość zobowiązania a także uzupełnienie weksla niepełnego niezgodnie z zawartym porozumieniem poprzez naliczenie kary umownej za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu, sprzecznie z ustawowymi dyrektywami wymiaru odsetek oraz bez podstawy faktycznej, gdyż pozwany wskazał, że zwrócił samochód powodowi w terminie zastrzeżonym postanowieniami umowy. Ponadto pozwany podniósł zarzut naruszenia art. 1 w/w ustawy poprzez opatrzenie weksla nieczytelnym podpisem wystawcy.

W rozwinięciu zarzutów niezgodnego z deklaracją wekslową uzupełnienia weksla, pozwany w uzasadnieniu wskazał, iż weksel, z którego roszczeń dochodzi powód został wypełniony na kwotę 70.937,02 zł, natomiast jak wynika z dołączonego do pozwu ostatecznego rozliczenia umowy leasingu nr (...) kwotą pozostałą do zapłaty jest kwota w wysokości 74.206,45 zł, która zgodnie z ostatecznym rozliczeniem umowy leasingu zawiera odszkodowanie umowne pomniejszone o kwotę z tytułu sprzedaży przedmiotu leasingu, zaległe raty, koszty sprzedaży i windykacji, odsetki od nieterminowej płatności oraz karę umowną. Pozwany wskazał, że zgodnie z deklaracją wekslową z dnia 8 kwietnia 2008 r. sumę wekslową stanowią niezapłacone raty leasingowe, koszty wynikające z umowy leasingu, odsetki za opóźnienie oraz kwota odszkodowania. Pozwany zwrócił uwagę, iż w dniu 5 kwietnia 2012 r., powód sporządził i przesłał pozwanemu korektę ostatecznego wezwania do zapłaty, według której po skorygowaniu wcześniej podanych błędnych wartości suma zadłużenia pozwanego stanowi kwotę 59.951,41 zł. W tym stanie rzeczy w ocenie pozwanego powód w sposób niewłaściwy wypełnił weksel podając sumę wekslową nie odpowiadającą realnemu zadłużeniu pozwanego.

Pozwany nadmienił także, iż powód nie rozliczył, wbrew porozumieniu poniesionych przez pozwanego kosztów ubezpieczenia OC i AC a w ogólnym rozliczeniu nie uwzględniono korekty podatku VAT dokonanej przez Urząd Skarbowy. Strona pozwana zausterkowała ponadto, iż powód dokonał sprzedaży przedmiotu leasingu po rażąco zaniżonej cenie. Taki zaś sposób sprzedaży samochodu jest działaniem na niekorzyść pozwanego, który przez to uzyskał niższą kwotę odliczenia od kwoty łącznego zadłużenia. Pozwany dodał, że powód w sposób nieprawidłowy dokonał naliczenia kary umownej za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu. Zakwestionował również wysokość kwoty za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu z tego względu, że jej określenie nastąpiło z naruszeniem zasady nie przekraczania odsetek maksymalnych zgodnie z art. 359 § 2 k.c., wskazując, że kwota za bezumowne korzystanie określona w § 37 ust 6 umowy w wysokości 0,17% ceny nabycia przedmiotu leasingu za każdy dzień opóźnienia jest rażąco wygórowana, a powód nie wskazał sposobu wyliczania kwoty stanowiącej karę umowną.

W odpowiedzi na zarzuty powód wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, iż w dniu 8 kwietnia 2008 r. zawarł z pozwanym umowę leasingu nr (...) w ramach której powód jako finansujący zobowiązał się nabyć od zbywcy wskazanego przez korzystającego (pозwanego) i oddać korzystającemu do używania lub do używania i pobierania pożytków przedmiot leasingu określony w umowie – ciągnik siodłowy (...) w zamian za ustalone wynagrodzenie. Umowa została zawarta na czas oznaczony, rozpoczynający się z dniem podpisania umowy leasingu a kończący się z upływem miesiąca, za który zgodnie z harmonogramem opłat należna jest ostatnia opłata leasingowa. Korzystający odebrał przedmiot leasingu bez zastrzeżeń w dniu 19 listopada 2008 r. Na zabezpieczenie należności z przedmiotowej umowy pozwany wystawił weksel in blanco. Przedmiot leasingu został ubezpieczony przez korzystającego na rzecz finansującego w zakresie (...) zgodnie z postanowieniami umowy leasingu. Powód wskazał, że wobec nieuregulowania przez korzystającego kolejnych opłat leasingowych pomimo uprzedniego wezwania do zapłaty, finansujący dokonał rozwiązania umowy i przystąpił do odebrania przedmiotu

leasingu na podstawie § 35 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu za pośrednictwem osób trzecich. Przedmiot leasingu został odebrany w dniu 28 czerwca 2010 r., przez podmiot upoważniony przez finansującego.

Strona powodowa podniosła, że zgodnie z § 35 ust 6 i 7 O.W.U.L. finansujący miał prawo żądania zapłaty zaległych opłat leasingowych z odsetkami umownymi, innych opłat i kosztów, do poniesienia których zobowiązany był korzystający na podstawie umowy leasingu wraz z odsetkami umownymi, zwrotu przedmiotu leasingu w terminie i do miejsca wskazanego przez finansującego lub zapłaty jego równowartości albo wydania go upoważnionym przez finansującego osobom trzecim a także do zapłaty finansującemu odszkodowania umownego w wysokości 105% sumy wszystkich przewidzianych w umowie leasingu a nie zapłaconych opłat leasingowych w części kapitałowej i ceny wykupu.

Powód nadmienił, że przesłał korzystającemu wstępne rozliczenie finansowe umowy leasingu według stanu na dzień jej rozwiązania zgodne z postanowieniami umowy. Przedmiot leasingu został poddany wycenie biegłego rzeczoznawcy i oddany do korzystania na podstawie nowej umowy leasingu zwartej w dniu 15 listopada 2011 r., której wartość ustalono w trybie licytacji na sumę 199.500 zł netto, a więc przewyższającą wartość określoną w wycenie rzeczoznawcy. Pismem z dnia 7 marca 2011 r. skorygowanym następnie pismami z dnia 18 listopada 2011 r. i 5 kwietnia 2012 r. powód przesłał pozwanemu ostateczne rozliczenie umowy leasingu uwzględniające oddanie przedmiotu leasingu do korzystania na podstawie nowej umowy leasingu, wzywając pozwanego do zapłaty należności z przedmiotowej umowy. Wobec braku spłaty zadłużenia powód wypełnił w dniu 11 kwietnia 2012 r. weksel in blanco w oparciu o deklarację wekslową o czym na piśmie zawiadomił pozwanego – korzystającego. Dokonując ostatecznego rozliczenia umowy powód rozliczył wartość nowej umowy leasingu w kwocie 199.500,00 zł zgodnie § 35 ust 14 b O.W.U.L. zaliczając ją na poczet tzw. odszkodowania umownego w kwocie 165.845,54 zł. Uzyskaną w ten sposób nadwyżkę w kwocie 33.654,46 zł zaliczono na poczet zaległości z przedmiotowej umowy leasingu wskazanych szczegółowo w odpowiedzi na zarzuty pozwanego od przedmiotowego nakazu zapłaty. Ponadto powód wskazał, iż podstawę i wartość poszczególnych pozycji składających się na sumę wekslową stanowią: kwota sześciu nie zapłaconych przez korzystającego zaległych miesięcznych opłat leasingowych za okres od grudnia 2009 r. do maja 2010 r. włącznie, kwota zaległej opłaty tytułem podatku od środków transportowych, kwota w wysokości 1.586,00 zł tytułem zwrotu kosztów windykacji, kwota 4.032,83 zł tytułem zwrotu kosztów wyceny, transportu i przechowania przedmiotu leasingu, kwota 11.660,48 zł tytułem kary umownej za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu, w wysokości 0,17% ceny nabycia przedmiotu leasingu za każdy dzień opóźnienia w zwrocie, której wysokość została obliczona biorąc za podstawę datę 6 maja 2010 r. (przyjętego jako termin natychmiastowego zwrotu przedmiotu leasingu zgodnie z pismem rozwiązującym umowę doręczonym w dniu 5 maja 2011 r.) do dnia zwrotu przedmiotu tj. do dnia 27 czerwca 2010 r., stanowiącej datę poprzedzającą odbiór przedmiotu leasingu od korzystającego w dniu 28 czerwca 2010 r. w sumie za okres 53 dni. Powód jednakże, zważywszy na znaczną wysokość w/w kary umownej obliczonej zgodnie z § 38 ust 6 O.W.U.L. żądał zapłaty jedynie jej części tj. w kwocie 11.660,48 zł jako odpowiadającej iloczynowi wartości 1/30 kwoty netto ostatniej faktury miesięcznej, czyli 220,01 zł (jako 1/30 raty 20 za maj 2010 r. w kwocie 6.660,27 zł netto) za każdy dzień opóźnienia w zwrocie czyli 220,01 zł x 53 dni. Ponadto na sumę wekslową składały się także odsetki umowne w łącznej kwocie 1277,40 zł za nieterminowe płatności opłat leasingowych naliczone na podstawie § 19 ust 1 O.W.U.L. Odsetki „karne” od zaległych opłat leasingowych i innych należności powód naliczył w wysokości 150% stopy odsetek ustawowych na podstawie art. 481 k.c. w zw. z § 35 ust 6 li. a i b w zw. z § ust 1 O.W.U.L., zaś pozostałe odsetki naliczono w wysokości odsetek ustawowych na podstawie art. 481 k.c. Kapitalizacji odsetek powód dokonał na podstawie art. 482 k.c.

Powód wskazał, że do zapłaty powyższych należności stanowiących pozycje składające się na sumę wekslową, pozwany był zobowiązany na podstawie Ogólnych Warunków Umowy Leasingu. Odnosząc się zaś do zarzutów pozwanego dotyczących weksla stanowiącego podstawę roszczenia, powód podkreślił, że podnoszone przez stronę pozwaną korekty, o których ten został skutecznie zawiadomiony, miały miejsce jeszcze przed datą wypełnienia weksla tj. w dniu 11 kwietnia 2012 r. i zostały uwzględnione w sumie wekslowej. Ponadto powód podważył zasadność domagania się przez pozwanego pomniejszenia przez powoda wartości dochodzonego roszczenia o różnice w podatku VAT stwierdzone przez Urząd Skarbowy pozwanego. Podał, że zgodnie z art. 709¹⁵ k.c. wartość odszkodowania umownego

w umowie leasingu ulega pomniejszeniu o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu. Nie stanowi zaś takiej korzyści finansującego kwota podatku VAT zawarta w cenie brutto sprzedaży przedmiotu leasingu, który finansujący jako podatnik podatku od towarów i usług obowiązany jest odprowadzić jako podatek należny organom skarbowym w związku z powstaniem obowiązku podatkowego w myśl ustawy o podatku od towarów i usług. Z tego powodu pozostałe elementy roszczenia powoda, tj. zaległe raty miesięczne wymagalne są w kwocie brutto z uwagi na wykonanie usługi na rzecz korzystającego przez finansującego jako podatnika podatku VAT obowiązanego do naliczenia podatku VAT według stawki ustawowo przewidzianej dla danego rodzaju towaru lub usług. Powód wskazał, że dotyczy to także innych należności. Poniesienie przez powoda wydatków w kwocie brutto należnych zgodnie z postanowieniami umowy leasingu rodzi po stronie korzystającego obowiązek naprawienia uszczerbku powstałego z tego tytułu w majątku finansującego. Powód zauważył nadto, że wartość odszkodowania umownego, na które składa się suma tzw. przyszłych miesięcznych opłat leasingowych ustalana jest w kwocie netto dla każdej z tych opłat.

Jako całkowicie bezzasadne powód uznał wywody pozwanego dotyczące nie uwzględnienia w rozliczeniu umowy ceny uzyskanej ze sprzedaży przedmiotu leasingu czy też zaniżenia wartości przedmiotu leasingu przy jego sprzedaży. Wskazał, że zgodnie z art. 471 i nast. k.c. w zw. z np. § 13 i 38 O.W.U.L. korzystający przyjął na siebie odpowiedzialność na zasadzie ryzyka zarówno za wykonanie umowy leasingu, jak i za przypadkową utratę lub uszkodzenie przedmiotu leasingu oraz zwrot jego zwrot. Zakreślenie tak ostrej zasady odpowiedzialności korzystającego wynika wprost z istoty umowy leasingu. Ponadto wskazał, że po zwrocie przedmiotu leasingu ustalono jego wartość na podstawie profesjonalnej ekspertyzy technicznej sporządzonej na zlecenie powoda, po czym oddano do korzystania na podstawie nowej umowy leasingu przyjmując wartość przewyższającą wartość wskazaną w ekspertyzie, całą wartość przyjętą dla nowej umowy uwzględniono w rozliczeniu umowy zaliczając ją na poczet odszkodowania umownego. Dodał, że zawarcie nowej umowy leasingu, o wartość której pomniejszono roszczenie powoda, dokonane zostało przez powoda wkrótce po odbiorze przedmiotu leasingu od pozwanego, bez zbędnej zwłoki oraz przy zachowaniu należytej staranności. Rozliczenie przedmiotowej umowy leasingu w ocenie powoda dokonane zostało zgodnie z § 35 ust 14 O.W.U.L. poprzez pomniejszenie odszkodowania umownego o wartość netto przedmiotu leasingu przyjętą dla nowej umowy leasingu, a następnie uwzględnienie należności z umowy nie uiszczonych przez korzystającego – czyli zgodnie z literalnym brzmieniem art. 709¹⁵ k.c. Wartość przedmiotu leasingu dla potrzeb zawarcia nowej umowy leasingu została określona w oparciu o wycenę sporządzoną przez profesjonalnego eksperta a następnie dodatkowo zweryfikowana w drodze przeprowadzonej licytacji internetowej, pomimo, iż żaden przepis czy postanowienie umowne nie wymaga od powoda szczególnego trybu sprzedaży przedmiotu leasingu będącego jego własnością czy też zawarcia kolejnej umowy leasingu. Wskazał, że brak zwrotu przedmiotu leasingu przez korzystającego stanowi również podstawę naliczenia kary umownej zgodnie z treścią zgodnych oświadczeń woli stron zawartych w § 38 ust 6 O.W.U.L. gdzie strony przewidziały obowiązek zapłaty kary umownej przez korzystającego w razie opóźnienia w zwrocie przedmiotu leasingu. Obowiązki korzystającego w tym zakresie i odpowiadające im uprawnienia finansującego stanowią element świadczenia wynikającego z umowy leasingu, ich niewykonanie kreuje obowiązek naprawienia powstałej w tym zakresie szkody wyrażony przez zapłatę kary umownej z tytułu niewykonania przez korzystającego świadczenia niepieniężnego w postaci zwrotu przedmiotu leasingu Finansującemu po zakończeniu umowy (art. 483 i nast. k.c.). Stąd też powoływane przez pozwanego przepisy o odsetkach maksymalnych nie mają zastosowania do kary umownej za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy z uwagi na samą istotę kary umownej. Mając na uwadze znaczną wysokość tego roszczenia przewidzianą postanowieniami umowy leasingu, powód z własnej inicjatywy dokonał „miarkowania” wysokości roszczenia w tym zakresie.

W piśmie procesowym z dnia 15 lipca 2013 r. pozwany podtrzymał zarzut nieprawidłowego wypełnienia sumy wekslowej. W kontekście tego zarzutu wyszczególnił bezwzględnie nieważny zapis deklaracji wekslowej określającej jako składnik sumy wekslowej odszkodowanie umowne. Argumentował, iż art. 709¹⁵ k.c. w ogóle nie przewiduje dopuszczalności zastrzegania kar umownych na wypadek zwłoki w zapłacie rat leasingowych, w szczególności nie stanowi on w tym zakresie *lex specialis* względem art. 483 § 1 k.c.

W piśmie procesowym z dnia 30 września 2013 r. powód podtrzymał w całości prezentowane dotychczas stanowisko.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Krośnie Wydział V Gospodarczy, sygn. akt V GC 450/12, utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 16 lipca 2012 r. sygn. akt VIII GNc 3006/12 w całości.

Zgodnie z ustaleniami dokonanyymi przez Sąd I instancji, w dniu 8 kwietnia 2008 r., powód (...) Sp. z o.o. w W. zawarł z pozwanym H. G. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą P., umowę leasingu nr (...), w ramach której powód jako finansujący zobowiązał się nabyć od zbywcy wskazanego przez korzystającego (pozwanego) i oddać korzystającemu do używania lub do używania i pobierania pożytków przedmiot leasingu określony w umowie – ciągnik siodłowy (...) w zamian za ustalone wynagrodzenie. Umowa została zawarta na czas oznaczony, rozpoczynający się z dniem podpisania umowy leasingu, a kończący się z upływem miesiąca, za który zgodnie z harmonogramem opłat należna jest ostatnia opłata leasingowa. Umowę zawarto na okres 35 miesięcy. Korzystający odebrał przedmiot leasingu bez zastrzeżeń w dniu 19 listopada 2008 r.

Na zabezpieczenie należności z przedmiotowej umowy pozwany wystawił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, zgodnie z którą wyrażał zgodę na jego wypełnienie w każdym w czasie w przypadku nie uiszczenia przez niego w terminie wszelkich należności wynikających z umowy leasingu nr (...) bądź powstałych w skutek jej rozwiązania lub wygaśnięcia na sumę wekslową odpowiadającą łącznej sumie zadłużenia z tej umowy leasingu, na które składać się będzie kwota niezapłaconych opłat leasingowych (rat wynagrodzenia i innych opłat) oraz kosztów, w tym kosztów windykacji wynikających z tej umowy leasingu i obciążających korzystającego, odsetek za opóźnienie oraz kwota odszkodowania umownego, o którym mowa w Ogólnych Warunkach Umowy Leasingu oraz innych należności i kosztów finansującego powstałych zarówno w czasie trwania jak i po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy leasingu.

Przedmiot leasingu został ubezpieczony przez korzystającego na rzecz finansującego w zakresie (...) zgodnie z postanowieniami umowy leasingu. Korzystający nie wywiązywał się z warunków przewidzianych w przedmiotowej umowie leasingu, popadając w zwłokę z zapłatą kolejnych wymagalnych rat wynagrodzenia. Powód dokonał rozwiązania umowy na piśmie, które pozwany odebrał w dniu 5 maja 2010 r. Przedmiot leasingu – na podstawie § 35 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu, został odebrany w dniu 28 czerwca 2010 r. za pośrednictwem osób trzecich, podmiotu upoważnionego przez finansującego. Przedmiot leasingu został poddany wycenie biegłego rzeczoznawcy i oddany do korzystania na podstawie nowej umowy leasingu zawartej w dniu 15 listopada 2010 r. Wartość nowej umowy ustalono w trybie licytacji na sumę 199.500,00 zł netto. Powód przesłał korzystającemu wstępne rozliczenie finansowe umowy leasingu według stanu na dzień jej rozwiązania zgodnie z powołanymi postanowieniami umowy w piśmie z dnia 7 marca 2011 r. wzywającym jednocześnie do zapłaty wskazanej w nim sumy w terminie do 21 marca 2011 r., pod rygorem wypełnienia weksla in blanco. Rozliczenia te korygowano następnie pismami z dnia 18 listopada 2011 r. i 5 kwietnia 2012 r. Owo rozliczenie uwzględniało oddanie przedmiotu leasingu do korzystania na podstawie nowej umowy leasingu, korekty zaś polegały na zaliczeniu wpłaty korzystającego z dnia 24 marca 2011 r. oraz korekty kary za bezumowne korzystanie z przedmiotu. Wobec braku spłaty zadłużenia powód wypełnił w dniu 11 kwietnia 2012 r. weksel in blanco w oparciu o deklarację wekslową, o czym na piśmie zawiadomił pozwanego, wzywając go do wykupu weksla. Pomimo zawiadomienia pozwanego listem poleconym o wypełnieniu weksla, weksel ten nie został wykupiony przez pozwanego w terminie zapłaty tj. w dniu 18 kwietnia 2012 r.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanego o powołanie biegłego ds. wycenienia pojazdu stanowiącego przedmiot umowy leasingu, który to wniosek z uwagi na upływ czasu, służyłby jedynie przedłużeniu postępowania, nie przynosząc danych adekwatnych dla rozstrzygnięcia istoty sprawy.

Sąd Rejonowy oddalił również wniosek dowodowy pozwanego o przesłuchanie świadków Z. B. i E. G. albowiem okoliczność na którą świadkowie mieli być przesłuchani tj. „prowadzonych przez strony pertraktacji ugodowych, ustalenia wysokości zadłużenia pozwanego, okoliczności w jakich doszło do przekazania powodowi przedmiotu leasingu oraz wartości przedmiotu leasingu” wynikała z innych przeprowadzonych w sprawie dowodów – tak w odniesieniu do zadłużenia pozwanego jak i okoliczności, w jakich doszło do przekazania przedmiotu leasingu. Tym

samym przeprowadzenie tego dowodu w ocenie Sądu I instancji jawiło się jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, a przez to wpływające na jej bezzasadne przedłużenie.

Uzasadniając motywy swego rozstrzygnięcia Sąd I instancji podał, iż niespornym w sprawie było, iż pomiędzy stronami doszło do skutecznego zawarcia wzmiankowanego typu umowy. Pozwany nie zaprzeczył także, iż ze swej winy popadł w opóźnienie z zapłatą poszczególnych rat wynagrodzenia na rzecz finansującego (powoda), co skutkowało prawidłowym zastosowaniem przez powoda procedury opisanej w art. 709¹³ ust 2 k.c., skutkującej wypowiedzeniem przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność. W takiej zaś sytuacji, zgodnie z art. 709¹⁵ k.c. finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu. Na zasadzie swobody umów strony mogą z kolei uregulować we wzajemnym zobowiązaniu powstanie należności z innych tytułów, jeżeli ich umowne uregulowanie nie sprzeciwia się przepisom bezwzględnie obowiązującym (iuris cogentis), tudzież nie narusza reguł określonych przepisami semiimperatywnymi.

Sąd Rejonowy zauważył, iż w niniejszej sprawie zgodnie z § 35 ust 6 i 7 O.W.U.L. finansujący w przypadku wypowiedzenia umowy na skutek okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność korzystający, miał prawo żądać:

- zapłaty zaległych opłat leasingowych z odsetkami umownymi o których mowa § 19 ust 1 O.W.U.L. (150% stopy odsetek ustawowych)
- innych opłat i kosztów, do poniesienia których zobowiązany był korzystający na podstawie umowy leasingu wraz z odsetkami umownymi, o których mowa w § 19 ust 1 O.W.U.L (150% stopy odsetek ustawowych)
- zwrotu przedmiotu leasingu w terminie i do miejsca wskazanego przez finansującego lub zapłaty jego równowartości albo wydania go upoważnionym przez Finansującego osobom trzecim,
- zapłaty finansującemu odszkodowania umownego wysokości 105% sumy wszystkich w przewidzianych w umowie leasingu a niezapłaconych opłat leasingowych w części kapitałowej i ceny wykupu.

Wątpliwości Sądu I instancji nie budził fakt, iż pozwany w przypadku rozwiązania umowy leasingu zobowiązany był do zapłaty należności pogrupowanych w w/w kategoriach. Sąd Rejonowy wskazał, że suma wszystkich należności przypadających powodowi z wymienionych wyżej tytułów wynosiła 271.336,85 zł. Dokonując ostatecznego rozliczenia umowy powód prawidłowo zaliczył wartość nowej umowy leasingu w kwocie 199.5000,00 zł zgodnie z § 35 ust 14 O.W.U.L. na poczet przypadających mu należności. Różnica zaś – wpisana jako suma wekslowa, zdaniem Sądu Rejonowego zasadnie jest dochodzona w niniejszym postępowaniu. Nie jest istotne przy tym, że obliczona jako suma wekslowa przez pozwanego kwota 71.837,04 zł, jest inna aniżeli wpisana przez powoda, skoro ta ostatnia jest od niej niższa, a zatem nie wyczerpuje w całości wszystkich możliwych do uwzględnienia części składowych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy uznał, że nie może być mowy o zasadności zarzutów błędnego ustalenia sumy wekslowej, każda bowiem z należności składających się na żadaną całościowo kwotę, wynikała czy to przepisów powszechnie obowiązujących, czy też umowy stron. Analiza treści deklaracji wekslowej w ocenie Sądu Rejonowego nakazywała poczynić spostrzeżenie, że pozwany otworzył bardzo szeroko pole do pociągania go do odpowiedzialności w ramach tego reżimu, uprawniając wierzyciela wekslowego do żądania w ten sposób de facto wszystkich należności dla których źródłem były zapisy przedmiotowej umowy leasingu. Odnosząc się zaś do dalszych zarzutów podniesionych przez pozwanego w poszczególnych pismach procesowych, Sąd I instancji wskazał, że zaistniałe korekty rozliczenia należności z tytułu umowy leasingu są korzystne dla pozwanego i dotyczą głównie zweryfikowania żądanej kary umownej za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu po wypowiedzeniu umowy. Przedstawiciele powoda podejmowali kilkukrotne nieudane próby egzekwowania odzyskania samochodu, co przełożyło się na 53 dniowe opóźnienie w zwrocie pojazdu. Sąd Rejonowy nadmienił, iż istniała możliwość zastrzeżenia kary umownej na wypadek braku zwrotu w terminie przedmiotu leasingu. W sposób oczywisty bowiem dyspozycja

art. 483 § 1 k.c. obejmuje takie sytuacje, jest to bowiem zobowiązanie niepieniężne, dotyczące sytuacji powstałej po rozwiązaniu umowy leasingu. Sąd I instancji wskazał także, iż nie może być także skutecznym zarzut nadmiernej represyjności owej kary umownej i postulat jej miarkowania albowiem takiej czynności dokonał już sam powód, znacznie ograniczając w tym zakresie swoje żądanie w stosunku do możliwości umownych a sprowadzając sposób obliczenia tejże kary, do wartości będących pochodną wielkości należności ratalnych. Tymczasem pozwany nie podał żadnych okoliczności dla których owo jeszcze dalej idące miarkowanie miałyby być zasadne. Ponadto w stosunku do tej instytucji nie mają zastosowania reguły dotyczące odsetek maksymalnych.

Sąd I instancji wskazał również na nieskuteczność zarzutów podnoszonych w odniesieniu do sposobu rozliczenia sumy uzyskanej w ramach nowej umowy leasingu (zbyt niska wartość). W ocenie Sądu Rejonowego nie budziło wątpliwości, iż powód zastosował najbardziej miarodajną metodę pozyskania środków zaliczonych na poczet zaległości pozwanego, wystawiając były przedmiot leasingu na specjalistycznej aukcji, która była szeroko dostępna dla potencjalnie zainteresowanych. W ocenie Sądu Rejonowego prawidłowo postąpił powód żądając kwoty zaległych rat leasingowych w wartościach brutto. Podniesione zaś w tym aspekcie przez pozwanego argumenty nie miały oparcia ustawowego, a zatem w żaden sposób nie mogły przekonać Sądu o zasadności twierdzeń pozwanego. Zdaniem Sądu I instancji nie można zgodzić się również z podnoszonymi przez pozwanego zarzutami nieprawidłowego podpisu wystawcy albowiem wbrew zarzutom jest to podpis czytelny i nie budzący wątpliwości co do brzmienia imienia i nazwiska osoby, która weksel podpisała.

Mając na uwadze powyższe, a to niewadliwość w ustaleniu kwoty należności przysługującej powodowi i brak uchybień w procedurze wypełniania i dochodzeniu należności z weksla, Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o przepis art. 496 k.p.c. o utrzymaniu w mocy zaskarżonego nakazu zapłaty.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona pozwana zaskarżając przedmiotowe rozstrzygnięcie w całości wnosząc jednocześnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uchylenie nakazu zapłaty oraz oddalenie powództwa w całości ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

- Art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że powód dokonał uzupełnienia weksla niepełnego zgodnie z zawartym porozumieniem w sytuacji, gdy naliczył pozwanemu jako składnik sumy wekslowej zobowiązania wynikające z kary umownej, odszkodowania umownego, zaległe raty leasingowe w wartościach brutto, które to nie stanowiły zadłużenia pozwanego,
- Art. 709¹⁵ k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że przepis ten stanowi upoważnienie do zastrzeżenia i naliczenia „odszkodowania umownego” w formie określonej w § 35 ust 6 d Ogólnych Warunków Umowy Leasingu w sytuacji gdy przepis ten sankcjonuje jedynie możliwość żądania przez finansującego od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu, w razie wypowiedzenia umowy leasingu przez finansującego na skutek okoliczności za które korzystający ponosi odpowiedzialność i stoi w sprzeczności z w/w zapisem umowy leasingu to stanowi zastrzeżenie kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego i jako takie pozostaje poczynione contra legem,

2. Naruszenie przepisów prawa procesowego tj.:

- Art. 217 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych z zeznań świadków i opinii biegłego w sytuacji gdy przeprowadzenie tych dowodów zmierzało do ustalenia okoliczności mających istotne znaczenie

dla rozstrzygnięcia sprawy w szczególności dotyczących wysokości zadłużenia pozwanego, okoliczności w jakich doszło do przekazania przedmiotu leasingu, wartości przedmiotu leasingu w sytuacji gdy przeprowadzenie tych dowodów było niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy w szczególności w kontekście sposobu rozliczenia podatku VAT od zaległych rat leasingowych, sposobu rozliczenia ubezpieczenia OC i AC oraz pozostałych okoliczności, które nie wynikały z przeprowadzonych innych dowodów w sprawie.

W uzasadnieniu powyższego skarżący podniósł, iż Sąd I instancji błędnie uznał, że w sprawie nie doszło do naruszenia art. 10 ustawy Prawo wekslowe przez powoda poprzez uzupełnienie weksla niezupełnego sprzecznie z zawartym przez strony porozumieniem. W ocenie pozwanego Sąd Rejonowy pominął bezsporne dla doktryny i orzecznictwa stanowisko, iż w związku z zakwestionowaniem prawidłowości uzupełnienia weksla wierzyciel ma obowiązek podać z jakiego tytułu domaga się zapłaty i przedstawić stosowne wyliczenie, pozwany podniósł bowiem taki zarzut w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i w związku z tym na powodzie ciążył obowiązek wykazania sumy wekslowej. W ocenie strony pozwanej, powód nie podołał temu obowiązkowi gdyż w toku procesu przedstawił on nieprawidłowe wyliczenie sumy wekslowej zawarte w piśmie procesowym z dnia 3 lipca 2013 r. W tabeli wyliczenia składników sumy wekslowej powód bowiem wskazał inne pozycje stanowiące składnik sumy wekslowej niż te, które znajdowały się na dołączonym do pozwu ostatecznym rozliczeniu umowy leasingu. W ocenie skarżącego podsumowanie wyszczególnionych w tabeli kwot składających się na sumę wekslową przedstawione w piśmie powoda jest również niezgodne z kwotą wskazaną jako suma wekslowa, wskazując w tym zakresie na kwotę 71.837,04 zł a suma wpisana na wekslu stanowi kwotę 70.937.02 zł. Fakt ten potwierdza zasadność zarzutu pozwanego nieprawidłowego wskazania sumy wekslowej, której wysokości powód nie udowodnił.

Ponadto skarżący wskazał, że Sąd I instancji dokonał błędnej wykładni art. 709¹⁵ k.c. poprzez uznanie, że przepis ten uprawnia powoda do zastrzeżenia „odszkodowania umownego” jak wskazano w § 35 ust 6 d ogólnych warunków umowy ubezpieczenia przez co uznał, że odszkodowanie umowne naliczone przez pozwanego a stanowiące składnik sumy wekslowej zostało ukształtowane zgodnie z prawem w oparciu o art. 709¹⁵ k.c. W ocenie skarżącego poczyniony przez powoda w Ogólnych Warunkach Umowy Leasingu zapis zastrzegający mu prawo naliczenia odszkodowania umownego ze względu na swoją konstrukcję stanowi zastrzeżenie kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego albowiem powód zastrzegł, że na wypadek wypowiedzenia przez niego umowy leasingu spowodowanego niezapłaceniem przez pozwanego rat leasingowych, uprawniony jest on do naliczenia odszkodowania umownego w wysokości 105 % sumy wszystkich przewidzianych w umowie leasingu a nie zapłaconych opłat leasingowych w części kapitałowej i ceny wykupu. Zastrzeżenie powyższe w ocenie pozwanego, stanowiło zastrzeżenie kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego co pozostawało w oczywistej sprzeczności z art. 483 k.c.

Pozwany w dalszej części uzasadnienia apelacji zarzucił, iż powód nie posiadał legitymacji do naliczenia pozwanemu w sumie wekslowej zaległych rat leasingowych w wartościach brutto a także okoliczność, iż powód nie uwzględnił w zadłużeniu pozwanego faktu, że pozwany opłacił ubezpieczenie OC i AC na cały roczny okres obowiązywania umowy a przedmiot leasingu został mu odebrany znacznie wcześniej przed upływem terminu i następnie przekazany nowemu nabywcy. Wskazał także, iż Sąd I instancji uznając, że nie ma przesłanek wskazywanych przez pozwanego dotyczących nieprawidłowego naliczenia kary umownej pominął okoliczności wskazane w raporcie końcowym o stanie zlecenia nr (...). Z raportu tego wynika, że w pierwotnie umówionym terminie przekazanie przedmiotu leasingu nie doszło do skutku z powodu powodzi na terenie W., która uniemożliwiła powrót przedmiotu leasingu do kraju. W tych okolicznościach nie zawinione ze strony pozwanego opóźnienie w oddaniu przedmiotu leasingu nie może uzasadniać obciążenia pozwanego karą umowną albowiem odbiór przedmiotu leasingu odbył się zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez strony.

Skarżący w uzasadnieniu zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego przez Sąd I instancji poprzez oddalenie wniosków dowodowych o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków wskazał, że oddalone dowody zmierzały do udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla sprawy a to wynikających ze sposobu rozliczenia podatku VAT jak i jego naliczenia przez powoda do zadłużenia pozwanego, okoliczności związanych z ustaleniem wysokości zadłużenia pozwanego tj. rozliczeniem kosztów ubezpieczenia OC i AC, okoliczności w jakich doszło do przekazania

powodowi przedmiotu leasingu oraz wartości przedmiotu leasingu w chwili jego odebrania pozwanemu. Ponadto pozwany zarzucił, że Sąd I instancji oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego mimo, że z przedstawionych przez pozwanego argumentów wynikało jednoznacznie, że wartość przedmiotu leasingu w roku jego odebrania pozwanemu była znacznie wyższa niż jego wartość przyjęta do ponownej umowy leasingu. Pozwany wskazał, także że uzasadnienie wyroku Sądu I instancji nie nadaje się do merytorycznej kontroli ze względu na swój lakoniczny charakter albowiem Sąd Rejonowy w taki też sposób odniósł się do podnoszonych w pismach procesowych pozwanego zarzutów obszernie uzasadnionych i popartych zarówno stanowiskiem doktryny jak i judykatury. Zdaniem skarżącego same braki i nieprawidłowości w uzasadnieniu są przesłanką do uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższego powód wskazał, iż żądanie apelacji pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie albowiem apelacja jest bezzasadna i w związku z tym powinna podlegać oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. W ocenie powoda brak jest podstaw do uwzględnienia żądania pozwanego zarówno o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, jak i o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Powód podniósł, iż zarzuty postawione w apelacji nie znajdują uzasadnienia w okolicznościach faktycznych sprawy ani też obowiązującym stanie prawnym i nie dają żadnych podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa. Zarzuty apelacji stanowią zdaniem powoda, powielenie zarzutów już podnoszonych przez pozwanego w jego pismach procesowych i oświadczeniach składanych w postępowaniu przed Sądem I instancji, w tym dotyczące zarzutu rzekomego nieprawidłowego rozliczenia przez powoda kwoty, na którą wypełniono weksle, bezzasadności żądania kary umownej czy też wartości przedmiotu leasingu przyjętej dla nowej umowy leasingu. Wobec powyższego powód wskazał, iż popiera wszystkie twierdzenia i wnioski składane w postępowaniu przez Sądem I instancji. Mając jednak na uwadze względy ostrożności procesowej i obowiązek należytej staranności, powód w odpowiedzi na apelację pozwanego kolejno ustosunkował się do zarzutów zawartych w apelacji powoda wskazując na ich bezzasadność.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy jako sąd merytoryczny w granicach wniesionej apelacji, co wynika z dyspozycji art. 378 § 1 k.p.c., rozważył na nowo zebrany w sprawie materiał dowodowy w tym dokonuje jego samodzielnej oceny prawnej. Powyższa analiza pozwala stwierdzić, że stanowisko Sądu drugiej instancji zarówno w zakresie ustaleń faktycznych oraz ich oceny prawnej w całości pokrywa się z argumentacją zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd I instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny, który Sąd Okręgowy bez zbędnego powielania podzielił i przyjmuje za własny. Pozwany w swej apelacji nie sformułował zresztą zarzutów dotyczących sprzeczności ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wywody zaprezentowane w apelacji, w tym podniesione zarzuty, nie stanowiły wystarczającej podstawy do weryfikacji orzeczenia Sądu Rejonowego w postulowanym przez apelującego kierunku, zwłaszcza że Sąd ten przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób wyczerpujący a zebrany w sprawie materiał dowodowy poddał wszechstronnej i wnikliwej ocenie, z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż nieuzasadnione są zarzuty pozwanego, co do naruszenia prawa procesowego w postaci art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosków dowodowych pozwanego o przeprowadzenie dowodu ze świadków oraz opinii biegłego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w sposób wyczerpujący i zupełny na potrzeby toczącego się postępowania, wyjaśnił okoliczności, na które zostali powołani świadkowie w osobie Z. B. i E. G.. Przeprowadzenie tego dowodu jawiłoby się jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy a w przez to wpływające na jego bezzasadne przedłużenie skoro okoliczności wymienione w tezie dowodowej pozwanego na które w/w świadkowie zostali powołani, wynikają z innych przeprowadzonych dowodów. Ponadto przez wzgląd na charakter sprawy oraz znikomą przydatność danych możliwych do uzyskania a

adekwatnych dla rozstrzygnięcia istoty sprawy, wnioszek dowodowy pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ds. wycenienia pojazdu stanowiącego przedmiot umowy leasingu z uwagi na upływ czasu wiążący się ze znaczną trudnością w sporządzeniu prawidłowej wyceny wartości przedmiotu leasingu na dzień jego zwrotu, podlegał oddaleniu jako sprowadzający się do przedłużenia postępowania.

Z tych też względów powyższy zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego nie mógł być uwzględniony.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie sformułowanego wprost przez skarżącego, a wynikającego z treści apelacji, należy wskazać na marginesie, iż zarzut ten może być usprawiedliwiony tylko wówczas, gdy treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia dokonanie oceny wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego, a więc gdy niemożliwa jest kontrola instancyjna orzeczenia. Poza tym muszą to być takie uchybienia, których następstwa kształtowały treść zaskarżonego w sprawie orzeczenia (p. wyrok SN z dnia 17.06.2006r., I CSK 63/05).

Tego rodzaju wadliwości w odniesieniu do uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego apelujący nie wykazuje poprzestając na gołosłownych twierdzeniach. Wskazać należy, że w płaszczyźnie art. 328 § 2 k.p.c. nie leży prawidłowość ustaleń faktycznych i oceny dowodów. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2011-10-18, II UK 51/11).

Sąd Okręgowy aprobując w pełni ustalenia Sądu I Instancji nie dopatrył się także naruszenia prawa materialnego.

Na wstępie rozważań należy nadmienić, iż po wniesieniu przez pozwanego zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla gwarancyjnego w niniejszej sprawie, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przeniósł się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Zatem pozwany jak i powód posiadali uprawnienie do powoływania się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego ich stosunku prawnego, którym była umowa leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 8 kwietnia 2008 r., a która to stanowiła źródło dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego. Przy tym to pozwany ponosił ciężar dowodu, że roszczenie powoda z tego stosunku nie istniało. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 czerwca 2005 r. V CK 780/04). Pozwany powinien przytoczyć wszystkie okoliczności, zarzuty i wnioski dowodowe zmierzające do wykazania bezzasadności powództwa albowiem to na nim spoczywał ciężar dowodzenia, iż weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem.

W okolicznościach niniejszej sprawy, powód dochodził od pozwanego kwoty 70.937,02 zł z weksla z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Przedmiotowe roszczenie wywodził z zawartej z pozwanym w dniu 8 kwietnia 2008 r. umowy leasingu nr (...) w ramach której, jako finansujący zobowiązał się nabyć od zbywcy wskazanego przez korzystającego (pozwanego) i oddać korzystającemu do używania lub do używania i pobierania pożytków przedmiot leasingu określony w umowie za ustalone wynagrodzenie. Wobec nie uregulowania przez pozwanego kolejnych opłat leasingowych pomimo uprzedniego wezwania do zapłaty, powód dokonał rozwiązania umowy i przystąpił do odebrania przedmiotu leasingu na podstawie § 35 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu. W myśl § 35 ust 2 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu w przypadku rozwiązania umowy leasingu finansujący jest uprawniony do odebrania przedmiotu leasingu lub podjęcia innych działań niezbędnych do ochrony jego praw równocześnie ze złożeniem oświadczenia o rozwiązaniu umowy leasingu. Ponadto zgodnie z § 35 ust 6 i 7 O.W.U.L. finansujący miał prawo żądania: zapłaty zaległych opłat leasingowych z odsetkami umownymi, innych opłat i kosztów, do poniesienia których zobowiązany był korzystający na podstawie umowy leasingu wraz z odsetkami umownymi, zwrotu przedmiotu leasingu w terminie i do miejsca wskazanego przez finansującego lub zapłaty jego równowartości albo wydania go upoważnionym przez finansującego osobom trzecim oraz zapłaty finansującemu odszkodowania umownego w wysokości 105% sumy wszystkich przewidzianych w umowie leasingu, a nie zapłaconych opłat leasingowych w części kapitałowej i ceny wykupu.

Powód w piśmie procesowym z dnia 3 czerwca 2013 r. szczegółowo wskazał należności składające się na sumę wekslową, a dochodzone w niniejszym postępowaniu, podając podstawę i wartość poszczególnych pozycji, albowiem w związku z zakwestionowaniem prawidłowości uzupełnienia weksla przez dłużnika to wierzyciel ma obowiązek podać, z jakiego tytułu domaga się zapłaty i przedstawić stosowne wyliczenie. (tak m. in. Sąd Apelacyjny w Katowicach w

wyroku z dnia 29 sierpnia 2007 r., I ACa 442/07). W związku z powyższym skoro pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty odwołał się do stosunku podstawowego łączącego strony tj. do umowy leasingu, kwestionując wskazane przez siebie kwoty dochodzone przez powoda na podstawie przedmiotowej umowy tytułem sumy wekslowej, a szczegółowo wyliczone w piśmie strony powodowej z dnia 3 czerwca 2013 r., to winien on przedstawić szczegółowe rozliczenia łączącego go z powodem stosunku zobowiązaniowego, albowiem to na nim w myśl art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodzenia, iż weksel został wydany niezgodnie z zawartym porozumieniem. (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 października 2013 r., I ACa 673/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 listopada 2012 r., VI ACa 747/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1964 r., II CR 976/81).

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany temu obowiązkowi nie podolał.

W związku z tym należało wskazać, iż podstawą prawną określenia należności przysługujących powodowi jako finansującemu w niniejszej sprawie stanowił art. 709¹⁵ k.c. oraz umowa leasingu operacyjnego z dnia 8 kwietnia 2008 r. nr (...) wraz z Ogólnymi Warunkami Umowy Leasingu, które zgodnie z § 7 ust 2 przedmiotowej umowy, stanowią jej integralną część. Na podstawie powyższych uregulowań ustawowych jak i umownych powód dochodził w niniejszej sprawie zarówno roszczenia z tytułu odszkodowania umownego tj. niewykonanie świadczenia pieniężnego z powodu braku zapłaty opłat leasingowych należnych powodowi jako finansującemu, jak i roszczenia z tytułu kary umownej tj. niewykonanie świadczenia niepieniężnego z powodu braku zwrotu powodowi przedmiotu leasingu po rozwiązaniu umowy.

Zgodnie z § 2 ust 11 O.W.U.L. odszkodowanie umowne na gruncie przedmiotowej umowy leasingu stanowiło odszkodowanie należne finansującemu od korzystającego obejmujące żądanie przez finansującego od korzystającego wszystkich przewidzianych w umowie leasingu a niezapłaconych rat wynagrodzenia pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem rozwiązania bądź wygaśnięcia umowy leasingu. Szczegółowy sposób ustalenia wysokości odszkodowania umownego określony został § 32 oraz § 35 O.W.U.L.

W tym miejscu należy wskazać, że art. 709¹⁵ k.c. normujący odpowiedzialność kontraktową korzystającego, jest przepisem szczególnym. Jednakże również w tym wypadku obowiązuje ogólna zasada odpowiedzialności odszkodowawczej, w myśl której odszkodowanie nie może przewyższać doznanego uszczerbku. (wyrok SN z dnia 9 września 2010 r., I CSK 641/10). Uregulowanie zawarte w w/w artykule pełni funkcję odszkodowania za szkodę wyrządzoną finansującemu wskutek naruszenia przez korzystającego umowy leasingu z przyczyn, za które on odpowiada. Jednakże w celu niedopuszczenia do sytuacji, w której kwota ustalonych w umowie, a niezapłaconych rat mogłaby przewyższać uszczerbek powstały w majątku finansującego, czyli wykraczać poza granice wyznaczone przez art. 361 § 2 k.c. dopuszczalnej wysokości odszkodowania w art 709¹⁵ k.c. przewidziano pomniejszenie kwoty umówionych, a niezapłaconych rat o dwa rodzaje korzyści tj. o korzyści jakie finansujący uzyskał wskutek zapłaty rat przed terminem określonym w umowie leasingu oraz o korzyści jakie finansujący uzyskał wskutek rozwiązania umowy leasingu w następstwie jej wypowiedzenia. W niniejszej sprawie, na gruncie przedmiotowej umowy leasingu, odpowiednikiem w/w przepisu uszczegółwiającego zakres tzw. odszkodowania umownego jest § 35 ust 14 b) O.W.U.L. Przewidziano w nim, iż odszkodowanie umowne zostanie pomniejszone o uzyskane przez finansującego w związku z przedterminowym zakończeniem umowy leasingu korzyści w przypadku oddania przedmiotu leasingu do ponownego używania - o wartość netto przedmiotu leasingu przyjętą jako podstawa w nowej umowie leasingu pomniejszoną o koszty związane z zawarciem nowej umowy (podobnie wyrok SA w W-wie z 29.04.2013r. sygn. akt I ACa 1428/12 i z dnia 17.01.2013r. sygn. akt VI ACa 963/12 oraz z dnia 18.04.2013 sygn. akt I ACa 1307/12 i wyrok SN z 09.09.2010 sygn. akt I CSK 641/09 a także wyrok SN z 12.12.2013r. V CSK 566/12).

Niewątpliwie przepis art. 709¹⁵ k.c. zawiera normę o charakterze odszkodowawczym, to jest ma na celu doprowadzenie do stanu, w jakim znajdowałby się finansujący, gdyby korzystający należycie wykonał swoje zobowiązanie i stosunek leasingu nie został przedwcześnie rozwiązany. Właśnie z uwagi na odszkodowawczy charakter, świadczenie pieniężne należne finansującemu powinno zostać pomniejszone o korzyści, jakie finansujący uzyskuje wskutek otrzymania zapłaty przed umówionym terminem oraz wskutek wcześniejszego wygaśnięcia stosunku leasingu. Warto także zaznaczyć, iż zgodnie z dominującym poglądem przepis art. 709¹⁵ k.c. ma charakter dyspozytywny, tak więc strony

(korzystający i finansujący) mogą wprowadzić odmienne zasady wzajemnych rozliczeń na wypadek wypowiedzenia umowy leasingu przez finansującego. Uregulowanie to nie pozbawia stron prawa do umownego określenia zasad rozliczeń umowy leasingu po jej rozwiązaniu a więc umownego doprecyzowania dyspozycji tego przepisu czyli wprowadzenia do umowy takich postanowień regulujących zasady rozliczeń stron umowy, które nie wynikają wprost z treści tego przepisu. (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 29 kwietnia 2013 r. I ACa 1428/12).

Mając na uwadze powyższe, powód zasadnie dokonał rozliczenia należności z przedmiotowej umowy leasingu, zaliczając kwotę 199.500,00 zł będącą wartością nowej umowy leasingu zgodnie z § 35 ust 14 b O.W.U.L. na poczet odszkodowania umownego w kwocie 165.845,54 zł zgodnie z § 2 ust 11 O.W.U.L i § 35 ust 6 O.W.U.L, a pozostałą "nadwyżkę" w kwocie 33.654,46 zł przeznaczając na pokrycie części zaległych należności z przedmiotowej umowy leasingu, nie zapłaconych przez pozwanego, a enumeratywnie wymienionych i należycie udokumentowanych przez niego w piśmie procesowym z dnia 3 czerwca 2013 r. (w aktach sprawy). Stąd też pozostałe zaległości z przedmiotowej umowy również wyszczególnione i udokumentowane przez powoda po powiększeniu ich o należne odsetki, stanowiły łącznie kwotę pozostałą do zapłaty przez pozwanego i dochodzoną w niniejszej sprawie jako suma wekslowa w wysokości 70.937,02 zł. Powyższe, zgodne jest ze stanowiskiem prezentowanym w orzecznictwie (m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2010 r., I CSK 216/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 stycznia 2013 r., VI ACa 963/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., I CSK 641/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., V CSK 566/12,) które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne a także jest zgodne z regulacją zawartą w przepisie art. 709¹⁵ k.c. jak również zapisami postanowień umownych tj. Ogólnych Warunków Umowy Leasingu w szczególności z definicją pojęcia odszkodowania określoną w § 2 ust 11 O.W.U.L. Podobnie za prawidłowe i zasadne należy uznać, naliczenie przez powoda odsetek od zaległych opłat leasingowych i innych należności wynikających z przedmiotowej umowy w wysokości 150% stopy odsetek ustawowych, przyjmując za podstawę § 35 ust 6 list a i b w zw. z § 19 ust 1 O.W.U.L. oraz naliczenie pozostałych odsetek w wysokości odsetek ustawowych na podstawie art. 481 k.c. Przy tym powód wskazał, iż przedmiotowe odsetki były naliczane od daty wymagalności każdej z należności wskazanej w arkuszu rozliczenia, a wynikającej bądź z daty płatności poszczególnych faktur VAT składających się na kwotę tzw. wekslową bądź z daty płatności refaktur VAT tj. faktur dotyczących opłat z tytułu windykacji czy też opłat z tytułu wyceny, transportu i przechowania bądź z daty wskazanej w nocie obciążeniowej nr (...) odnośnie kary za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu, przyjmując jednocześnie jako datę końcową naliczenia odsetek 21 listopada 2011 r. a która to data oznaczona została w rozliczeniu umowy leasingu.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego dotyczącego kwestii uzupełnienia przez powoda weksla niezupełnego niezgodnie z zawartym porozumieniem to należy podnieść, iż przepis art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 2014 r. Prawo wekslowe (Dz. U. nr 37 poz. 282) dotyczy zgodności uzupełnienia weksla in blanco z treścią porozumienia wekslowego zawartego między wystawcą a remitentem weksla. Nie odnosi się natomiast do ustalenia wysokości zobowiązania ze stosunku podstawowego, które zgodnie z treścią porozumienia wekslowego określa dopuszczalną wysokość sumy wekslowej, na jaką weksel in blanco może zostać uzupełniony (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 października 2011 r. I CSK 715/10). Podobne stanowisko Sąd Najwyższy wyraził, w wyroku z dnia 19 sierpnia 2010 r. V CSK 49/10 wskazując, że weksel in blanco jest tzw. wekslem niezupełnym, a więc dokumentem opatrzonym wprawdzie podpisem wystawcy, ale niezawierającym innych istotnych treściowo elementów, znajdujących się w odrębnym dokumencie tzw. porozumieniu wekslowym. Porozumienie to, reguluje zasady wypełniania treści weksla przez wierzyciela, w szczególności określa sumę wekslowego zobowiązania, a przynajmniej precyzuje sposób jej ustalenia. (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 stycznia 2013 r., VI ACa 963/12). W okolicznościach niniejszej sprawy deklaracja wekslowa z dnia 8 kwietnia 2009 r. określała, że sumą wekslową jest suma odpowiadająca zadłużeniu wynikającemu z przedmiotowej umowy leasingu, na które będą składać się należności wskazane opisowo w postaci m. in. niezapłaconych opłat leasingowych (rat wynagrodzenia i innych opłat) oraz kosztów bez określenia wysokości jakichkolwiek kwot do których wskazane szczegółowo w deklaracji wekslowej należności będą się odnosić. W związku z powyższym określona przez powoda kwota w wysokości 70.937,02 zł została prawidłowo wpisana na przedmiotowym wekslu; poza tym nie może umknąć uwadze treść § 35 ust 7 OWU, że pozwany w przypadku wypowiedzenia w/w umowy w ramach jej rozliczenia otrzyma wstępne rozliczenie na dzień jej rozwiązania – i takie otrzymał w dniu

05.04.2012r. (k. 39). W/w pismo w swojej treści zawierało zastrzeżenie, że kwota tam wskazana zostanie powiększona o odsetki wyliczone zgodnie z OWL- czego skarżący nie zauważą.

Odnośnie pozostałych zarzutów pozwanego zawartych w dalszej części apelacji należy zaznaczyć w ślad za Sądem Rejonowym, iż analiza treści deklaracji wekslowej nakazuje poczynić spostrzeżenie, że pozwany otworzył bardzo szeroko pole do pociągania go do odpowiedzialności w ramach tego reżimu, uprawniając wierzyciela wekslowego do żądania w ten sposób wszystkich należności dla których źródłem były zapisy przedmiotowej umowy leasingu, której integralną część stanowią Ogólne Warunki Umowy Ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe niewątpliwie wskazać należy, iż pozostałe zarzuty pozwanego a to zarzut w zakresie dotyczącym naliczenia przez powoda w sumie wekslowej zaległych rat leasingowych w wartościach brutto, nałożenie na pozwanego kary umownej za bezumowne korzystanie z przedmiotu leasingu nieprawidłowo naliczonej czy też nieuwzględnienie przez powoda w zadłużeniu pozwanego faktu, że pozwany opłacił ubezpieczenie OC i AC na cały roczny okres obowiązywania umowy mimo że przedmiot leasingu został mu odebrany przed upływem terminu i następnie przekazany nowemu nabywcy są bezzasadne albowiem wskazane wyżej zobowiązania pozwanego wynikają z umowy leasingu nr (...) oraz Ogólnych Warunków Umowy Leasingu stanowiących integralną część umowy, której postanowienia czy też zapisy strony ustaliły w ramach swobody kontraktowania. Można dywagować, jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, czy przyjęte zasady odnośnie naliczania odsetek od zaległości cywilnoprawnych, też obowiązek ponoszenia poszczególnych należności był uregulowaniami korzystnymi dla pozwanego, jednakowoż takie kwestie powinien on przeanalizować przed przystąpieniem do umowy albowiem od osób prowadzących działalność gospodarczą należałoby oczekiwać większej rozważliwości w podejmowaniu zobowiązań.

A zatem odnosząc się do zarzutu braku legitymacji powoda do naliczenia pozwanemu w sumie wekslowej zaległych rat leasingowych w wartości brutto, wskazać należy, iż zgodnie z § 3 ust 6 przedmiotowej umowy leasingu, raty wynagrodzenia i pozostałe opłaty z tytułu umowy leasingu, zostaną powiększone o podatek VAT według stawki obowiązującej w dniu wystawienia faktury VAT. Zważywszy na okoliczność, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że usługa leasingu została wykonana, a finansujący (powód) jako podatnik VAT obowiązany był do wystawienia faktury VAT w kwocie brutto, to przyjmując należało, że taką też kwotę zobowiązany był zapłacić korzystający (pozwany), co wynika wprost z postanowień umowy leasingu, jak i zasad ogólnych. Podatek VAT natomiast nie mógł być uwzględniony przy rozliczeniu odszkodowania umownego tj. w zakresie przyszłych płatności w kwocie netto, gdyż usługa nie była już realizowana przez finansującego z uwagi na wcześniejsze rozwiązanie umowy z przyczyn leżących po stronie pozwanego (podobnie orzeczenie Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 09.11.2009, I PPP 3/443-775/09-3/MM, wyrok SA w Warszawie z 01.04.2008r., sygn. akt III SA/Wa2166/07).

Natomiast obowiązek zapłaty kary umownej, strony przewidziały w razie niewykonania przez korzystającego świadczenia niepieniężnego polegającego na obowiązku zwrotu finansującemu przedmiotu leasingu po zakończeniu przedmiotowej umowy. Stosownie do § 38 ust 6 O.W.U.L. w razie opóźnienia w zwrocie przedmiotu leasingu po rozwiązaniu umowy lub jej wygaśnięciu wskutek okoliczności określonych w § 37 pkt d), albo nie przeniesieniu na korzystającego własności przedmiotu leasingu, korzystający zobowiązany jest do zapłacenia finansującemu kary umownej w wysokości 0,17% ceny nabycia przedmiotu leasingu określonej w umowie leasingu za każdy dzień opóźnienia. W tym zakresie nie poparte żadnymi dowodami oraz sprzeczne z dotychczasowym stanowiskiem pozwanego w sprawie są twierdzenia skarżącego, jakoby opóźnienie w zwrocie w pierwotnie umówionym terminie przedmiotu leasingu było niemożliwe wskutek powodzi na terenie W., która uniemożliwiła powrót przedmiotu leasingu do kraju; szczególnie, że pozwany winien znać uregulowania w przedmiocie zwrotu przedmiotu leasingu tj. § 35 ust 6C, 10 OWL).

Ponadto zgodnie z § 5 umowy leasingu w zw. z § 24 O.W.U.L. pozwany jako korzystający zobowiązał się zawrzeć umowę ubezpieczenia przedmiotu leasingu na rzecz finansującego – powoda, obejmującą podstawowy okres leasingu i ponosić koszty ubezpieczenia, niezależnie od rat wynagrodzenia za używanie przedmiotu leasingu. Mając na uwadze dobrowolnie przyjęty przez pozwanego obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia przedmiotu leasingu na rzecz finansującego, bezzasadnym jest zarzut dotyczący kwestii nie uwzględnienia przez powoda w zadłużeniu pozwanego,

faktu, że pozwany opłacił ubezpieczenie OC i AC na cały roczny okres obowiązywania umowy a przedmiot leasingu został mu odebrany znacznie wcześniej przed upływem terminu i następnie przekazany nowemu nabywcy.

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności przedłożone przez powoda dokumenty m. in. w postaci umowy leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 8 kwietnia 2008 r. oraz Ogólnych Warunków Umowy Leasingu stanowiących załącznik nr 1 i integralną część umowy leasingu, Sąd Okręgowy nie dopatrył się w niniejszej sprawie naruszenia art. 709¹⁵ k.c. jak również art. 1 oraz art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe w związku z czym, Sąd Okręgowy apelację oddalił po myśli art. 385 k.p.c.

W przedmiocie kosztów postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

(...)

(...)

2. (...)